2014. január 20., hétfő • LXXII. évfolyam • 16. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Áder János államfő április 6-ra írta ki az országgyűlési választást

- Az időpont nem meglepő, mert több fideszes politikus előre bemondta.
- Az ellenzékiek sem bánják, azt mondják, így hamarabb leváltják Orbánt. →5

EGYOLDALÚ HARC A KULTURÁLIS ALAPBAN

Kultúra →14

Budapest Több beruházásnál kétséges, hogy tartható-e a 2015-ös átadás

Uniós pénzek veszélyben

Erős csúszásban van a Széll Kálmán tér átépítése és a budai fonódó villamosvonal kiépítése is FOTÓ: MÓRICZ SIMON

Szalai Anna

Lassan 300 milliárd forint uniós támogatás lehívása kerül veszélybe a fővárosi közlekedési beruházások csúszása miatt. A vártnál sokkal jobban elhúzódó előkészítés, a halogatott pályázati kiírások, illetve a közbeszerzési eredmények sorozatos megtámadása egyre több nagy projektet sodorhat ki az unió 2015-ös felhasználási-elszámolási határidejéből.

A nettó 35,3 milliárd forint értékű – csaknem teljes egészében uniós támogatásból megvalósuló – villamosbeszerzésen ugyan december legvégén ismét győztest hirdetett a Budapesti Közlekedési Központ (BKK), ám a szerződést már így se köthetik meg január vége előtt a spanyol CAF vezérkarával. Akkor is csak úgy, ha a vesztes Ganz-Skoda nem támadja meg újfent az eredményt, és a Közbeszerzési Döntőbizottság nem ítél ismét a BKK ellen. Miközben már a közlekedési holding sem tagadja, hogy a projekt nem zárható le a jelenlegi uniós pénzügyi ciklusban. Az átnyúló elemek finanszírozására a kormány határozatban vállalt kötelezettséget, részben a 2014–2020 közötti uniós közlekedésfejlesztési program terhére. A fővárosi önkormányzat és a BKK szerint itt sem őket terheli felelősség, lévén a törvényi előírásokra tekintettel jártak el.

A villamostender megcsúszásával azonban veszélybe került az 1-es és a 3-as villamos pályájának korszerűsítése is. A kapott uniós támogatásnak ugyanis az akadálymentes járművek forgalomba állítása is feltétele volt. A fővárosi villamosberuházást a növekvő pénzügyi kockázatra tekintettel szintén a következő uniós pénzügyi ciklusba sorolhatja át a kormány. Ez önmagában még nem lenne baj, de ismerve a hazai politikai forgatókönyveket: ami a választásokra nem készül el, az utána nagyon ráér. A két évre tervezett beruházás összértéke 41 milliárd forint, amelynek 94 százalékát az unió, illetve a kormány biztosítja. A főváros 2,5 milliárddal járul hozzá a költségekhez. De az uniós pénzek elúszásával ennél mélyebbre kellene nyúlni a városházi zsebben. Ez pedig akkor sem lenne kellemes, ha nem lenne már eleve lyukas.

Ráadásul a járműbeszerzés másik fele sem fut jobban. A trolibusztender júniusban meghirdetett első köre szintén sikertelenül zárult. Összesen két cég tett ajánlatot, de a BKK szerint mindketten formailag hibás pályázatot nyújtottak be. Az új tendert októberre ígérték, de csak november végén jelent meg. Ebben az előzőhöz hasonlatosan 24 – később esetleg további 84 – jármű vásárlására kért ajánlatokat a BKK. A 108 darab becsült értéke nettó 18,6 milliárd forint. A pénz 99,3 százalékát az unió adja.

Erős csúszásban van a budai fonódó villamosvonal, illetve a Széll Kálmán tér átépítése is. A kivitelezői pályázatot – több halasztás után – tavaly szeptemberben írták volna ki. Csakhogy a tenderkiíráshoz szükséges engedélyeket csak október végén kapták meg. Az elvesztegetett időt a kivitelezői pályázat lebonyolítására szánt három-négy hónapból faragná le a főváros, így legkésőbb 2014 tavaszán el akarják kezdeni az építkezést, hogy erőltetett menetben befejezhessék 2015 végéig. Kérdés, hogy sikerülhet-e. Korábban ugyanis legkevesebb két évre becsülték a kivitelezés idejét. Ehhez viszont már 2012-ben le kellett volna folytatni az engedélyezési eljárást és a kivitelezői tendert is. A budai fonódó villamosprojekt körüli szakmai és politikai vita azonban jócskán elhúzódott. A két projekt megvalósításához szükséges 13 milliárd forintot három – európai uniós, kormányzati és fővárosi – forrásból szedték össze.

Az uniós licit legnagyobb tétje azonban kétségtelenül a 4-es metró. Brüsszel ugyanis a 181 milliárdos támogatás egy részét vagy akár az egészet is visszakövetelheti szerződésszegés címén. S ennek megvan a veszélye. A beruházás unió által meghatározott megtérülési mutatója ugyanis csak akkor érhető el, ha az autósok jó része átül a metróra, így emelve az utasszámot a várt szintre. A fővárosiak átszoktatását segíteni hivatott dugódíj bevezetését azonban jóval az idei választások utáni időszakra tolták ki. Ráadásul a kelenföldi csomópont se készül el a metróátadásra, holott ez is szerepelt a szerződésben. Az uniós támogatásokkal, illetve a szerződésekben vállaltakkal azonban 2015 végéig kell elszámolni.

Ma még lehet nyilatkozni az ingyenes pénzfelvételről

A februártól élő „pénzügyi rezsicsökkentésre" egyelőre csak a banki ügyfelek alig fele jelentkezett be, de szakértők szerint az arány hamarosan gyors növekedésnek indul. →8

Nagyon drágán bővítik az oroszok a paksi atomerőművet

Szakértőink szerint egyelőre tisztázatlan a háromezermilliárdos projektet akár ötven százalékkal megfejelő, szükséges kiegészítő beruházások anyagi háttere is. **Az ügy →4**

ELSZABADULT INDULATOK

Súlyos összecsapásokhoz vezetett Kijevben az ellenzéki erők vasárnapi tüntetése. A kormányzati negyednél a botokkal felfegyverkezett tüntetők szétvertek két rendőrségi buszt, füstbombákkal, Molotov-koktélokkal dobálták meg a rendfenntartókat. →7

FOTÓ: REUTERS – GLEB GARANICS

ÖTÖDIK HASÁB

Quo vadis?

„Praktikus szempontok alapján" ugyanazon a napon kellene megtartani az országgyűlési és az európai parlamenti választást – vélték tavaly még fideszes körökben is, de nem a józan ész győzött. Áder János államfő – aki mellesleg a minél rövidebb kampány híve – úgy határozott, hogy idén tavasszal kétszer nyissanak ki a szavazókörök. Már ha tényleg ő döntött, mert kormánypárti politikusok már jóval korábban kifecsegték: április 6-án szavazunk.

Pedig ha egyszerre rendeznék meg a két választást, az sokkal olcsóbb lenne, és lényegesen többen voksolnának az EP-listákra, mert a részvételi arány legutóbb – 2009-ben – annak ellenére is alig haladta meg a 36 százalékot, hogy Orbán Viktor az akkori kormányról szóló bizalmi szavazásról beszélt. S ami szintén nem közömbös: nem kellene az országra két menetben is rázúdítani a kampányt.

A politika azonban felülírta az ésszerűségi megfontolásokat. A Fidesznek ugyanis az kedvez, ha a lehető legkorábban tartják az országgyűlési választást, mert az ellenzéknek annyival is kevesebb időt ad, hogy rendezze a sorait. Ha pedig a kormányoldal nyerne áprilisban, könnyedén arathat akár kiütéses győzelmet is május 25-én, mert régi tapasztalat: a választók az erősebbhez húznak. Ez pedig kommunikációs szempontból sem jönne rosszul az őszi önkormányzati választáson, hiszen mindjárt két sikertörténetre hivatkozhatnának.

Más kérdés, hogy a jelenlegi többség – bár a közvélemény-kutatási adatok nem ezt valószínűsítik – akár bukhat is az első megméretetésen. Akkor az államfő döntése rájuk üt vissza.

Rövid távon viszont biztosan csak hozadéka van a szombaton bejelentett köztársasági elnöki határozatnak: pár napig erről szól a közbeszéd, és nem a botrányos moszkvai atomüzletről. *(A szerk.)*

Vélemény

Hidegen, számítón

Horváth Gábor szerint világos, hogy Orbán nem értékalapú, hanem érdekvezérelt külpolitikát folytat. →9

Aula Marx nélkül

Friss Róbert ad néhány tippet Rétvárinak, kit és mit tegyen még indexre. →9

9 770237 377015 14016